

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 3

Tema: Demokrati och medborgarskap

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionens centrala innehåll avser att behandla demokratiska processer och medborgarskap i Sverige och internationellt. Fokus ligger på hur demokrati fungerar, dess principer och hur medborgares rättigheter och skyldigheter utformas och tillämpas i praktiken. Lektionen ska även belysa hur olika former av styrelseskick kan påverka medborgarnas liv.

Kunskapskrav

Eleven kan beskriva och förklara grundläggande principer för demokrati och medborgarskap, samt ge exempel på hur dessa principer tillämpas i Sverige och andra länder. Eleven kan också föra resonemang om medborgarens roll och ansvar i en demokrati.

Lärrledda instruktioner

Introduktion till demokrati (10 min)

- Presentera begreppet demokrati och dess ursprung.
- Redogör för de grundläggande principerna för demokrati, såsom yttrandefrihet, allmän och lika rösträtt.
- Diskutera kort hur demokratin ser ut i olika delar av världen.

Genomgång av medborgarskap (15 min)

- Förklara vad medborgarskap innebär och vilka rättigheter och skyldigheter som följer.
- Ta upp skillnader mellan medborgarskap i olika länder, inklusive olika sätt att bli medborgare.
- Diskutera medborgarens ansvar, till exempel röstning och aktivt deltagande i samhället.

Diskussion om aktuella frågor kring demokrati (15 min)

- Initiera en diskussion kring aktuella utmaningar för demokratin, som exempelvis populism och extremism.
- Dela in eleverna i mindre grupper för att diskutera exempel från nyheterna.
- Samla tankarna från grupperna för en gemensam diskussion.

Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta lektionens innehåll och låt eleverna reflektera över vad de lärt sig.
- Be eleverna att ge exempel på situationer där demokratiska värderingar sätts på prov.

Aktivitet

Eleverna ska skriva en kort argumenterande text (300-500 ord) där de formulerar sina egna åsikter om vikten av att vara en aktiv medborgare i en demokrati. De ska använda exempel från dagens diskussion och aktuella händelser för att stödja sina argument.

Beräknad tidsåtgång: 20 minuter

Exit-ticket

1. Vad innebär demokrati?
  - Svar: Demokrati innebär att folket har makten att påverka sina ledare och beslut genom rösträtt och yttrandefrihet.
2. Vilka är några av medborgarens skyldigheter i en demokrati?
  - Svar: Medborgarens skyldigheter inkluderar att rösta, delta i samhällsaktiviteter och respektera andra medborgares rättigheter.
3. Ge exempel på ett land där demokratin utmanas idag.
  - Svar: Ett exempel är Ungern, där demokratin utmanas genom begränsningar av pressfriheten och osakliga val.
4. Vad är en viktig aspekt av medborgarskap?
  - Svar: En viktig aspekt av medborgarskap är att medborgare har rättigheter som skyddas av lagar och att de också har ansvar för att delta i det demokratiska systemet.
5. Hur kan man vara en aktiv medborgare?
  - Svar: Man kan vara en aktiv medborgare genom att engagera sig i politiska partier, delta i val, engagera sig i lokalsamhället, och uttrycka sina åsikter.

Hemläxa

Skriv en reflektion (300-400 ord) om hur ni personlig upplever er roll som medborgare i en demokrati, och vad ni anser är viktigt för att upprätthålla

en fungerande demokrati.

Fördjupningsuppgift

Eleverna får i uppgift att skriva en uppsats (1500-2000 ord) om hur olika länder implementerar demokratiska processer och medborgarskap. Uppgiften ska innefatta en jämförelse mellan exempelvis Sverige och ett annat land, samt diskutera skillnader och likheter i hur medborgarskap och demokratiska rättigheter hanteras.

Förslag för nästa lektion

Kluset samhälle och sociala klyftor

Den följande lektionen bör adressera hur samhällsklasser och ekonomiska skillnader påverkar livsvillkor och möjligheter för olika grupper. Innehållet ska analysera orsakerna till sociala klyftor och diskutera möjliga lösningar på problemen. Detta tema kopplar an till och ger en djupare förståelse för medborgarskapets roll i relation till social jämlikhet och rättvisa.

Förberedelser

- Förbered exempel och aktuella nyheter om demokrati och medborgarskap att diskutera.
- Skapa en presentation som beskriver demokratiska principer och medborgarskap.
- Dela in klassen i grupper för diskussioner och markera grupper på tavlan.

Tags: [Gymnasiet](#), [Samhällskunskap](#), [Samhällskunskap 3](#)